Nyköping

PROTOKOLL

KOMMUNSTYRELSEN **2024-11-04**

Kommunstyrelsens sammanträde

4 november 2024 klockan 13:30-15:15, Stadshuset Sal B

Paragraf 254

Ledamöter	**Ersättare**
Urban Granström (S) ordf.	Rauni Ringberg (S)
Ahmad Eid (M), 1:e vice ordf	Omar Abdinasir (S)
Thom Zetterström (SD) tj. ers.	Jonas Wallin (S)
Carina Wallin (S)	Fredrik Dahlin (M) §§ 245–247, 249–253
Sahro Hashi (S)	Johan Wachtmeister (M)
Torbjörn Kock (S)	Ann-Marie Eriksson (SD)
Tommy Jonsson (M)	Jonas Jegers (C)
Anniola Nilsson (M)	Stefan Landmark (KD)
Fredrik Dahlin (M) tj. ers. §§ 248, 254–261	Marco Venegas Astudillo (MP)
Torbjörn Olsson (C)	
Helena Dahlström (V)	
Maud Wachtmeister (KD)	
Jessica Johansson (L)	

Övriga deltagare: Jenny Åtegård kanslichef/tf. kommundirektör, Therese Larsson strategisk samordnare, Kent Nyman divisionschef tekniska divisionen, Maria Ljungblom divisionschef samhällsbyggnad, Annika Hedberg kommunikatör, Jukka Taipale ekonomichef, Lovisa Bjurlén kommunsekreterare.

Ordförande
Urban Granström (S)

Justerare
Maud Wachtmeister (KD)

Sekreterare
Jennie Wester

Anslagsbevis

Anslag uppsatt följande datum:	Sista dag för överklagande:	Datum för anslags nedtagande:
2024-11-05	**2024-11-26**	**2024-11-27**

Protokollet förvaras på Kommunledningskansliet, Nyköpings kommun.

KS § 254 Yttrande över betänkandet SOU 2024:50 Nätt och jämnt – Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn

Diarienummer: KK24/379

Bakgrund

Regeringen beslutade den 28 april 2022 att tillsätta en parlamentariskt sammansatt kommitté med uppdrag att göra en bred översyn av systemet för kommunalekonomisk utjämning. Utjämningskommittén har haft i uppdrag att göra en bred översyn av systemet för kommunalekonomisk utjämning och LSS-utjämningen samt vid behov föreslå förändringar. I uppdraget har också ingått att se över vilka av dagens riktade statsbidrag, som skulle kunna inordnas i det generella statsbidraget till kommunsektorn. Därutöver har kommittén haft i uppdrag att lämna förslag på åtgärder för att motverka höga och ökande skattesatser i kommuner och regioner, inklusive åtgärder för att minska risken för negativa bieffekter på tillväxten på grund av inkomstutjämningen.

Syftet med uppdraget var att säkerställa att utjämningssystemet ger kommuner och regioner likvärdiga ekonomiska förutsättningar att erbjuda välfärd och andra kommunala tjänster, även där det finns skillnader i skattekraft och strukturella förhållanden. I ett tilläggsdirektiv, Dir. 2023:56, angavs att kommittén även ska föreslå åtgärder för att motverka höga och ökande skattesatser i kommuner och regioner, inklusive åtgärder för att minska risken för negativa effekter av inkomstutjämningen på tillväxten.

I utredningen föreslås att utjämningssystemet ändras från att omfatta nuvarande fyra delar (inkomstutjämning, kostnadsutjämning, strukturbidrag och införandebidrag) till följande sex delar (inkomstutjämning, kostnadsutjämning, bidrag för svagt befolkningsunderlag, fast införandebidrag, ersättning för eftersläpning och införandebidrag).

Utjämningskommittén har överlämnat sina förslag till Finansdepartementet den 2 juli 2024. Kommittén föreslår att förändringarna införs från och med den 1 januari 2026. Finansdepartementet har remitterat betänkandet Nätt och jämnt – Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn, (SOU 2024:50), till bland annat alla kommuner och regioner. Betänkandet remitterades till Nyköpings kommun den 11 juli och remissvaret lämnas senast den 8 november 2024.

Inkomstutjämning

Syftet med inkomstutjämningen är att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar i kommuner och regioner, trots skillnader i skattekraft. För att utvärdera dagens modell för inkomstutjämning har kommittén genomfört en rad olika analyser. I analyserna har systemets syfte, att skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar, ställts mot andra aspekter, såsom tillväxt och legitimitet. Kommittén har i uppdrag att dels utreda om

inkomstutjämningen kan ha tillväxthämmande effekter, dels föreslå åtgärder för att minska potentiella negativa effekter. Trots en teoretisk möjlighet så har kommittén inte hittat någon evidens som visar på att inkomstutjämningen har tillväxthämmande effekter. Demografi, socioekonomi och näringslivsstruktur är tre faktorer som påverkar skattekraftens nivå enligt Utjämningskommitté.

Kostnadsutjämning
Kostnadsutjämningen är den del av det kommunalekonomiska utjämningssystemet som syftar till att utjämna för strukturella kostnadsskillnader mellan kommuner och mellan regioner.

Gällande kostnadsutjämning kan kommitténs förslag sammanfattas enligt följande:

Nuvarande system	Förslag
Förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet	Förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet
Förskoleklass och grundskola	Förskoleklass och grundskola
Gymnasieskola	Gymnasieskola
Kommunal vuxenutbildning	Kommunal vuxenutbildning
Individ- och familjeomsorg	Individ- och familjeomsorg
Äldreomsorg	Äldreomsorg
Kollektivtrafik	Kollektivtrafik
Infrastruktur och skydd	Gator och vägar
Verksamhetsövergripande kostnader	Räddningstjänst
	Befolkningsminskning
	Fastighet
	Politisk verksamhet

Grunden för kostnadsutjämning kommer enligt förslaget att vara detsamma som i nuvarande system. Man har delat området ”Infrastruktur och skydd” till två områden: gator och vägar samt räddningstjänst. Tre nya områden, befolkningsminskning, fastighet och politisk verksamhet, kommer att ingå i utjämningen enligt förslaget. Inom olika delområden föreslås en del förändringar till exempel vilka komponenter som ska ingå i utjämningen. Förändringarna är dock relativt små och baseras på omfattande analyser om vilka faktorer som påverkar den kommunal kostnaden för olika verksamheter.

En viktig förändring i förslaget är att införa kompensation för socioekonomi inom grundskolan.

För LSS utjämning föreslås förändringar som gör att systemet i det området kommer att likna det som tillämpas inom andra områden inom

kostnadsutjämning. Syfte är att göra grunden för LSS utjämning opåverkbar för kommunerna.

Med kommitténs förslag minskar det kommunala utjämningsbidraget för Nyköpings kommun med totalt -11,3 miljoner kronor (-195 kr/invånare) från och med 2026 och fyra år framåt. Efter införandeperioden kommer kommunens bidrag totalt att vara 15,6 miljoner kronor högre än dagens bidrag (+268 kronor/invånare) Detta trots att förslaget innebär en minskning av bidraget för LSS utjämning på -29,1 miljoner kronor (-500 kr per invånare). Bidraget för inkomst- och kostnadsutjämning ökar däremot enligt kommitténs förslag med 44,8 miljoner kronor vilket motsvarar 768 kronor per invånare.

Införandeperiod för föreslagna förändringar i utjämningsystemet är fyra år. Anledningen till en succesiv implementation av det uppdaterade utjämningssystemet under fyra år är att kommunerna med stora förändringar i de ekonomiska förutsättningarna ska få rimlig tid att anpassa sig.

Prövning av barnets bästa enligt barnkonventionen
Berör eller påverkar ärendet barn direkt eller indirekt så att det i enlighet med barnkonventionen funnits skäl att genomföra en prövning av barnets bästa?

Nej

Har en prövning av barnets bästa genomförts?

Nej

Beslutsordning
Ordförande Urban Granström (S), ställer framskrivet förslag under proposition och finner att det bifalls.

Kommunstyrelsen beslutar

1) **att** anta yttrandet, enligt bilaga till tjänsteskrivelse, samt

2) **att** omedelbart justera paragrafen.

Beslutet skickas till:
Regeringskansliet/Finansdepartementet